

Gezondheid in alle lokale beleidsdomeinen, een prioriteit voor mijn gemeente

9 aanbevelingen van de Gezondheidscoalitie
voor toekomstige gemeenteraadsleden

 BeterLeven
Gezondheid door en voor iedereen

GEZONDHEIDSCOALITIE

Inhoud:
Gezondheidscoalitie

Grafische vormgeving:
Cultures&Santé asbl voor de Gezondheidscoalitie

Fotocredits:
American Jael, Jonas Denil, Nappy, stadsbestuur Verviers

Verantwoordelijke uitgever:
Brieuc Wathelet

Gezondheidscoalitie
Zuidlaan 25/5
1000 Brussel

September 2024

Dit document kan op de website gedownload worden:
www.gezondheidscoalitie.be

Contact :
info@gezondheidscoalitie.be

Gemeenten en lokale overheden hebben de capaciteit om het welzijn en de gezondheid van hun inwoners te bevorderen: ze spelen een sleutelrol dankzij hun bevoegdheden, ze staan dicht bij de burgers en hebben kennis over de lokale middelen.

Meer dan 60% van de gezondheid van mensen wordt beïnvloed door sociale determinanten. Het grootste deel van de gezondheid van mensen speelt zich dus af buiten het zorgsysteem. Gezondheid heeft te maken met huisvesting, milieu, werk, vrije tijd, voeding, onderwijs, sociale cohesie, ruimtelijke ordening en deelname aan het gemeenschapsleven. Zoveel materie die onder de bevoegdheden van de lokale overheden valt.

Voor de gemeenteraadsverkiezingen stelt de Gezondheidscoalitie voor om gezondheid centraal te stellen in al het gemeentelijk beleid.

Zij nodigt toekomstige gemeenteraden en colleges uit om zich de komende 6 jaar in te zetten voor gezondheid met de volgende aanbevelingen:

Integreer een visie op gezondheid en welzijn in alle gemeentelijke bevoegdheden

Voorbeelden van maatregelen:

- +** Maak van “Gezondheid in alle beleidsmaatregelen” een prioriteit in het gemeentelijke beleidsprogramma.
- +** Analyseer het positieve of negatieve effect van elke beleidsbeslissing op de gezondheid: hoe de levenskwaliteit en gezondheid van mensen erdoor verbetert.

Een bevoegdheid “Gezondheid” erkennen met het college en er een budget aan toekennen

Voorbeeld van een maatregel:

- +** Een schepen benoemen die verantwoordelijk is voor gezondheid, ambassadeur voor de gezondheidsvisie in al het beleid.

Versterking van burgerconsultatie, overleg en participatie in beleidsontwikkeling

Voorbeelden van maatregelen:

- +** Ondersteuning van buurtcomités om gezondheidsbehoeften te signaleren.
- +** Het opzetten van gemeenschapsadviesraden.
- +** Samenwerken en betrekken van de vrijwilligerssector en vertegenwoordigers van specifieke groepen bij de besluitvorming.

Sensibiliseren mandatarissen en gemeentelijke administratie ivm uitdagingen in gezondheids promotie en toegang tot zorg

Voorbeeld van een maatregel:

- +** Organiseer cursussen voor verkozen vertegenwoordigers en personeel van lokale overheden over gezondheidsbevordering en preventie, het concept “gezondheid op alle beleidsgebieden”, kwesties met betrekking tot milieu en gezondheid, enz.

Implementeer gezondheidsvriendelijk beleid,

met name op het gebied van

🏠 Huisvesting

- Voorbeelden van maatregelen : Verbeteren van sociale huisvesting om te voldoen aan de gezondheidscriteria en de behoeften van de bevolking.
- Ontwikkelen van het aanbod van intergenerationele en solidaire huisvesting, evenals noodhuisvesting.
- Een voldoende aanbod van betaalbare en kwaliteitsvolle huisvesting garanderen.

📍 Ruimtelijke ordening

- Ruimten ontwerpen om zachte mobiliteit en lichaamsbeweging aan te moedigen.
- Groene ruimten en plaatsen creëren waar mensen kunnen samenleven.
- Ervoor zorgen dat openbare ruimten toegankelijk zijn voor mensen met een handicap of beperkte mobiliteit.

🍷 Voeding

- Korte distributiekanaal ondersteunen en duurzaam en onbewerkt voedsel toegankelijk maken.
- Ervoor zorgen dat openbare grond en zelfs openbare gebouwen gereserveerd kunnen worden voor burgerprojecten, verenigingen, scholen, coöperaties, rusthuizen of bijvoorbeeld voor jonge tuinbouwondernemers.
- Ontwikkel partnerschappen tussen voedselhulp, het OCMW, lokale producenten of voedselcoöperaties om het aanbod van en de toegang tot gezonde producten voor de meest kwetsbare bevolkingsgroepen te verbeteren.

👤 Werk

- Aanbieden van duurzame, hoogwaardige banen met degelijke arbeidsvoorwaarden, inclusief een luik "beroepsintegratie".

✏️ Onderwijs

- Help scholen gezonder te maken door te investeren in gezonde voeding, vrijetijdsfaciliteiten, enz.
- Binnen- en buitenschoolse activiteiten stimuleren die een gezonde levensstijl en de ontwikkeling van psychosociale vaardigheden bevorderen.
- Ondersteun initiatieven en partnerschappen tussen preventiespelers en scholen.

♥️ Sociale cohesie

- Zorg voor structurele financiering voor culturele en sportverenigingen om sociale banden te creëren.
- Zet programma's op om geïsoleerde mensen (vooral ouderen) te ondersteunen.

Faciliteren van toegang tot eerstelijnsgezondheidsdiensten

Voorbeelden van maatregelen:

- + De oprichting van geïntegreerde gezondheidscentra en wijkgezondheidscentra (multidisciplinair) ondersteunen binnen de gemeente.
- + Vereenvoudigen en harmoniseren van het recht op DMH (dringende medische hulp) en de naleving van het wettelijke kader om toegang tot gezondheidszorg te bieden aan alle inwoners van het gebied.
- + De toegang tot vrijwillige zwangerschapsonderbreking vergemakkelijken via een versnelde procedure voor het toekennen van DMH.

Toegang tot gemeentelijke diensten voor iedereen, rekening houdend met de specifieke behoeften van bepaalde groepen

(mensen met een handicap, mensen die moeite hebben met het lezen en schrijven, daklozen, enz.)

Voorbeelden van maatregelen:

- + Waarborgen van fysieke loketten (met ruime openingstijden) en telefonische ontvangst voor alle diensten.
- + Documenten aanpassen voor laaggeletterden.

Verbetering van de kennis van de volksgezondheid en ongelijkheden in gezondheid

Voorbeelden van maatregelen:

- +** Samenwerking met regionale of provinciale bureaus voor de statistiek om socio-epidemiologische gegevens te verkrijgen op lokaal gemeentelijk niveau.
- +** Werk samen met lokale belanghebbenden op het gebied van gezondheid, met name op het gebied van preventie en gezondheidsbevordering om lokale “diagnoses” op te stellen.

Stimuleer coördinatie tussen lokale actoren over gezondheidskwesties

Voorbeeld van een maatregel:

- +** Organiseer fora voor overleg met lokale belanghebbenden ivm gezondheid en bespreek gezamenlijke acties om de gezondheid te bevorderen.

De benadering “gezondheid in al het beleid” (Health in all policies) op lokaal niveau die door de Wereldgezondheidsorganisatie wordt gepromoot, moedigt de verschillende gemeentelijke beleidssectoren aan om samen te werken en synergieën tot stand te brengen om de effecten van hun beslissingen op de gezondheid te volgen.

Dit houdt in dat alle gekozen vertegenwoordigers in een gemeente actief bijdragen aan de gezondheid en levenskwaliteit van de bevolking.

GEZONDHEIDSCOALITIE

actie gezondheid solidariteit

De Gezondheidscoalitie is een initiatief van middenveldorganisaties waarin zo'n veertig organisaties (verenigingen, vakbonden, mutualiteiten) zich inzetten voor de bevordering van gezondheid voor iedereen.

www.gezondheidscoalitie.be